

Kiosk Versterken & Vernieuwen voor al uw vragen over (ver)bouwen

Als uw huis wordt versterkt, kan dat een aanleiding zijn om na te denken over wat u nog meer zou kunnen doen. Voor sommige uitbouw- en verbouwplannen heeft u geen vergunning nodig, maar voor andere wel. Wilt u meer weten wat er mogelijk is, wat mag en welke procedures daarbij horen? Kom dan langs bij de kiosk van de gemeente aan de A.H. Homanstraat 23 in Ten Boer.

Een bouwaccountmanager, een welstandsarchitect en een stedenbouwkundig adviseur zitten elke eerste dinsdag van de maand klaar om uw vragen te beantwoorden. U kunt tussen 9.00 – 16.00 uur (op afspraak) langskomen. Maak een afspraak via: loketvrv@groningen.nl.

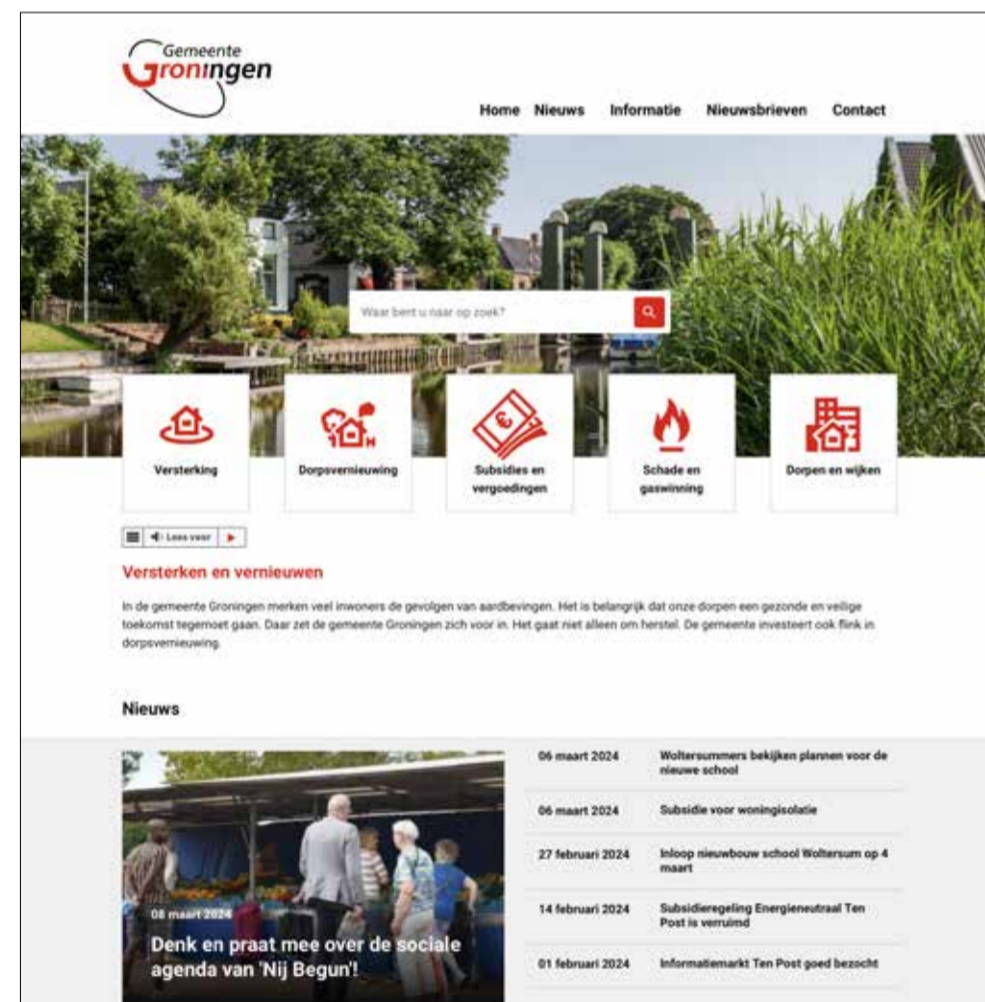
Kan uw vraag niet te lang wachten? Of heeft u een vraag die geen relatie heeft tot het versterkings-/vernieuwingstraject? Dan kunt u altijd terecht bij onze collega's van het Loket Bouwen en Wonen via het algemeen telefoonnummer: 14 050.

Aanmelden digitale nieuwsbrief

Naast deze papieren nieuwsbrief versturen we ook regelmatig een digitale nieuwsbrief. Hierin staat actueel nieuws over versterken en vernieuwen in Woltersum. Wilt u de digitale nieuwsbrief ook ontvangen? Stuur dan een mail naar versterkenvernieuwen@groningen.nl of kom even langs op het Inlooppunt.

Onze website is vernieuwd

De website van Versterken en Vernieuwen heeft een opfrisbeurt gekregen. De website heeft een nieuw uiterlijk en een duidelijke indeling. U vindt er actueel nieuws, informatie over schade en gaswinning, de versterking, subsidies en dorpsvernieuwing. Elk dorp heeft een eigen informatiepagina. Neem eens een kijkje op versterkenvernieuwen.groningen.nl.

“Het is fijn als u zelf weer het stuur in handen hebt”

6 van de 7 aardbevingscoaches, van links naar rechts: Jan-Peter Siegel, Hans-Peter Heeg, Melanie Postma, Anneke Koops- Kruijer, Minke Kluiavingh en Jodi Kremer.

Stel uw huis moet plat. U zit daar niet op te wachten, maar uw partner wel. De spanningen lopen steeds verder op. Hoe komt u hier samen goed uit? Dit is zomaar een voorbeeld van een probleem waarvoor u bij aardbevingscoach Jodi Kremer terecht kunt. “Ik spreek bijna dagelijks over dit soort zaken. Het is fijn als mensen zelf het stuur weer in handen krijgen in hun leven.”

Waarom zou u naar een aardbevingscoach gaan? Als eerste aardbevingscoach van Nederland weet Jodi deze vraag als geen ander te beantwoorden. “U kunt bij ons terecht met sociale, emotionele en stress gerelateerde klachten veroorzaakt door de aardbevingen”, vertelt hij.

Weer ontspannen

En dat kan van alles zijn. “Sommige mensen slapen slecht, of kunnen zich moeilijk ontspannen. Anderen krijgen huwelijksproblemen of voelen zich niet gehoord door officiële instanties. Afgelopen week zat ik nog met een jurist bij een koppel dat hiervoor financiële genoegdoening kreeg”.

Sfeer

Ook de sfeer in de buurt komt regelmatig ter sprake. “Als bepaalde huizen vernieuwd worden dan doet dat ook iets met de buuren die geen nieuw huis krijgen. Samen met de inwoners streven we ernaar dat mensen elkaar recht in de ogen kunnen blijven kijken.”

Van één naar zeven

Jodi werkt al lang niet meer als enige coach. “Ik heb er ondertussen zes collega's bij gekregen. Ieder met hun eigen talent. De een richt zich bijvoorbeeld op kinderen, de ander op buuren en ik vooral op individuele- en relatieproblemen.”

Anneke Koops is vanuit de aardbevingscoaches aanspreekpunt voor inwoners van Woltersum. Loopt u ergens tegenaan? Aarzel niet om contact op te nemen met Anneke. Zij is te bereiken via 06 25 63 40 84, anneke.koops-kruijer@wv.groningen.nl of bezoek haar tijdens het inlooppunt in Woltersum op dinsdag van 13.00 tot 15.00 uur.

Vragen of opmerkingen?

Bel of mail dan naar:
Karin Tersmette (gebiedsregisseur),
tel 06 - 53 31 46 77, Karin.Tersmette@groningen.nl
Stijn Stolwijk (projectsecretaris),
tel 06 - 52 60 52 49, Stijn.Stolwijk@groningen.nl
Janet Oosterkamp (projectsecretaris)
tel 06 - 29 55 39 54, Janet.Oosterkamp@groningen.nl

Colofon

Dit is een nieuwsbrief van de gemeente Groningen over de versterkingsoperatie en dorpsvernieuwing in Woltersum. In deze nieuwsbrief leest u ook een bijdrage van Wierden en Borgen.

April 2024

WOLTERSUM VERSTERKT EN VERNIEUWT!

April 2024

Voorwoord

Beste Woltersummers,

Woltersum gaat zo langzamerhand echt op de schop! Hebt u dat gevoel ook? Misschien is uw huis nog niet aan de beurt, maar links en rechts worden mensen verhuisd, verschijnen bouwhekken om huizen, lijkt er veel meer bouwverkeer te zijn.

Ik zie het ook om mij heen gebeuren. Door de vele bewonersbegeleiders en projectleiders die Woltersum nu rijk is, wordt er regelmatig met bewoners gesproken. Er wordt gewikt en gewogen. Wat kan wel en wat kan niet? Soms wordt een ingeslagen pad toch weer verlaten en geprobeerd of een ander pad niet beter is. Dat is zwaar, zwaar voor alle bewoners. Maar het geeft ook het gevoel van vooruitgang.

Voor de extra verkeersbelasting die al dit bouwverkeer geeft, zijn gemeente en de Nationaal coördinator Groningen (NCG) in gesprek om een overkoepelend (BLVC) plan te schrijven. Zodra dit rond is, moeten alle aannemers zich hieraan houden. In dit plan houden we bijvoorbeeld rekening met schooltijden, het niet gebruiken van de brug door vrachtwagens en andere maatregelen die van belang zijn om de komende jaren Woltersum veilig en leefbaar te houden.

Ook bij het inlooppunt, dat nu al ruim 2 jaar lang in het dorps huis is, zien we tegenwoordig gelukkig een constante stroom bezoekers. Soms voor een praktische vraag of stap. Maar soms ook om het een en ander persoonlijk uit te leggen of te vragen. De mensen van NCG, Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) en gemeente proberen in te schatten of een gestelde vraag persoonlijk is. We vragen dan altijd of er behoefte is om het gesprek in een aparte ruimte te vervolgen. Maar u mag dat zelf ook altijd aangeven. VRAAG EROM! Het gesprek mag op elk moment verplaatst worden naar de bestuurskamer.

Deze krant noemen wij onderling ‘de papieren nieuwsbrief’. Waarom? Omdat er ook een digitale nieuwsbrief is. Hoe u hier een abonnement op krijgt, kunt u verderop in deze krant lezen.

Ik wens u weer veel leesplezier!

Met vriendelijke groet,

Karin Tersmette
Gebiedsregisseur Woltersum

Nieuwe basisschool

VdpArchitecten heeft een voorlopig ontwerp gemaakt voor basisschool De Huifkar. Er is veel aandacht voor buiten spelen en de natuur. Het ontwerp en de planning is met buurtbewoners besproken tijdens de inloopbijeenkomst op 4 maart.

Er waren bijna 60 buurtbewoners aanwezig en ze reageerden positief op de plannen. Over het algemeen vonden mensen het een mooi ontwerp dat goed in het dorp past. “Jammer dat mijn dochter van 11 jaar niet meer naar deze school gaat.”

Er werden ook verbeterpunten genoemd. Een inwoner van Woltersum vindt dat de start van de bouw (eind 2024/begin 2025) erg lang op zich laat wachten. Een andere buurtbewoner gaf aan dat er in het ontwerp weinig parkeerplekken rondom de school zijn. De gemeente toetst of het aantal parkeerplekken voldoende is en neemt dit mee in de verdere uitwerking.

Waarschijnlijk wordt de omgevingsvergunning in het tweede kwartaal van dit jaar aangevraagd. Blijf op de hoogte via de projectpagina: versterkenvernieuwen.groningen.nl/de-huifkar-woltersum

Kom langs bij het Inlooppunt Woltersum!

Heeft u vragen over de versterking, nieuwe schades of andere dingen die te maken hebben met aardbevingen? Kom dan langs bij het inlooppunt Woltersum. U bent ook van harte welkom als u goede ideeën heeft of als u uw zorgen uit wilt spreken.

U kunt langskomen op dinsdag 13.00 - 15.00 en donderdag 10.00 - 12.00 uur in Dorps huis De Bongerd, Dobbestraat 17. Er zijn medewerkers van IMG (Instituut Mijnbouwschade), NCG (Nationaal Coördinator Groningen), WJ Ten Boer en gemeente Groningen om u te helpen. Wilt u apart zitten? Dat kan! Er is een ruimte beschikbaar waar u in alle privacy een gesprek met ons kunt voeren. Geef het vooral aan als u hier behoefte aan heeft.

Liever op een ander moment langskomen? Maak dan gerust een afspraak op een ander tijdstip. Dat kan via uw bewonersbegeleider van NCG, uw zaakbegeleider van IMG of het team van Versterken en Vernieuwen via versterkenvernieuwen@groningen.nl.

Nieuws van Wierden en Borgen

Links de vier woningen die nog aan de Dobbestraat worden gebouwd. De woningen rechts zijn al ruime tijd bewoond.

Op de inloopbijeenkomst van 4 maart zijn ook de plannen voor de woningen aan de Dobbestraat gepresenteerd. Wierden en Borgen laat hier vier huurwoningen bouwen. Het gaat om kleine gezinswoningen met twee slaapkamers en een badkamer op de verdieping.

De aannemer en architect zijn inmiddels geselecteerd. Jorritsma bouw gaat de woningen bouwen en het ontwerp is gemaakt door Van Manen en Zwart architecten. De omgevingsvergunning wordt binnenkort ingediend. De start van de bouw is afhankelijk van de uitkomsten van het ecologische onderzoek. Voor nu is de planning dat Jorritsma in september 2024 start met de bouw en dat de woningen in februari 2025 worden opgeleverd. Begin 2025 biedt Wierden en Borgen de woningen aan op Woningnet Groningen.

Omwonenden worden vooraf geïnformeerd over de werkzaamheden. Zodra de bouw start, kunt u de voortgang ook volgen op www.wierdenenborgens.nl/projecten.

Subsidies en regelingen

Hoe zit dat met al die subsidies en regelingen? Waar heeft u recht op? We leggen het graag aan u uit. Dit keer: Blok A en Blok B.

Blok A

U bent eigenaar van een huis in Woltersum en u heeft van NCG een Versterkingsadvies (VA) ontvangen op basis van de oudere inzichten over de veiligheid. Via SNN heeft u recht op € 7.000 subsidie voor het verduurzamen van uw woning.

Blok B

U bent eigenaar van een huis in Woltersum en u heeft van NCG een Versterkingsadvies (VA) ontvangen op basis van de nieuwste inzichten over de veiligheid. Via SNN heeft u recht op € 30.000 subsidie. Hiervan is € 13.000 vrij besteedbaar, € 10.000 voor verbetering van uw woning (dit mag ook verduurzaming zijn) en € 7.000 voor verduurzaming van uw woning.

Herbeoordeling

NCG geeft woningeigenaren in Blok A de mogelijkheid voor een herbeoordeling (mogelijk heeft u de keuze al gemaakt om dit wel of niet te doen). Daarnaast is het in Woltersum voor woningeigenaren die in Blok B vallen ook mogelijk om een herbeoordeling te laten doen naar blok A. Let daarbij wel op: zodra u gebruikmaakt van de twee extra subsidies (vrij besteedbaar en voor de verbetering van uw woning), komt u niet meer in aanmerking voor de herbeoordeling.

Wat is voor u van toepassing?

Alle woningeigenaren zijn in het verleden via een brief geïnformeerd of zij in Blok A of B vallen. Weet u het niet meer? Uw bewonersbegeleider bij NCG kan de laatste stand aan u doorgeven. U kunt hiervoor ook terecht bij het inlooppunt.

Wilt u weten welke regelingen en subsidies er voor u van toepassing zijn? Log dan in met uw eigen DigiD op de website van SNN: <https://eloket.snn.nl/eloket/bezoekers/login.jsp>.

Voorbeeld van een beweegtoestel

Speel- en beweegtoestellen

Er is al een tijd de wens om speel- en beweegfaciliteiten in Woltersum te plaatsen. Dit hebben we onlangs onderzocht. Voor kinderen van 0 tot 5 jaar gaan we speeltoestellen plaatsen op het terrein achter de school.

Voor de beweegtoestellen en -rekken voor (jong) volwassenen hebben we twee voorgestelde locaties: op het trainingsveld naast het hoofdveld tegen de boomrand aan of rondom de jeu de boules-baan tussen de Hoofdweg en het Kerkpad.

Welke locatie heeft uw voorkeur? En welke soort toestellen en rekken wilt u hier zien? Geef uw voorkeur door aan Stijn Stolwijk via 06 52 60 52 49 of stijn.stolwijk@groningen.nl.

Graffiti kunstwerken door jongeren

Op vrijdag 12 april was er een workshop graffiti voor 11 jongeren uit Woltersum. De jongeren leerden van 2 kunstenaars hoe ze graffiti kunstwerken op doeken konden maken. Met de kunstwerken laten de jongeren zien hoe ze hun dorp beleven. De workshop werd georganiseerd door WIJ Ten Boer.

Het was een hele leuke workshop. De jongeren hebben eerst een schets gemaakt en de tekeningen daarna op de doeken gezet. Er werd door iedereen met enthousiasme en aandacht gewerkt en dat is te zien aan de mooie resultaten op de doeken. Je kon wel merken dat een aantal jongeren al ervaring had met het maken van graffiti.

De kunstwerken zijn eerst opgehangen aan de hekken voor Bouwbedrijf Pot, waar de workshop werd gehouden. Later worden de doeken verplaatst naar verschillende bouwlocaties in Woltersum. Hiermee wordt aandacht gevraagd voor de versterking en vernieuwing in het dorp.

Subsidie voor woningisolatie (maatregel 29 van Nij Begun)

Woningeigenaren in de provincie Groningen en Noord-Drenthe kunnen vanaf het 1^e kwartaal van 2025 subsidie aanvragen om hun woning te isoleren. Dit is een van de maatregelen die de overheid neemt om mensen met aardbevingsschade te helpen. Er is in totaal € 1,65 miljard beschikbaar om woningen te isoleren.

Meer informatie kunt u vinden op gemeente.groningen.nl/isolatieaanpak-woningeigenaren-maatregel-29-van-nij-begun

De Witte Brug

De Witte Brug in Woltersum is belangrijk: die verbindt de noord- en zuidkant van Woltersum, de brug is een Rijksmonument en agrariërs kunnen van de ene naar de andere kant komen. Van het voorjaar krijgt de brug een poets- en schilderbeurt. Dit wordt georganiseerd door Dorpsbelangen.

De brug moet ook gerenoveerd worden. De palen onder de brughoofden en het brugdek kunnen niet genoeg gewicht dragen. Daarom zit er nu een gewichtsbepanking op de brug. Er zijn inmiddels gesprekken gevoerd met specialistische bouwers en monumentendeskundigen. De renovatie wordt zorgvuldig aangepakt, omdat de brug een monument is.

Als alles volgens plan verloopt, wordt de renovatie van de brug in de winter van 2024-2025 uitgevoerd. Later dit jaar volgt hier meer informatie over.

Woltersum deelt ervaringen over versterking met raadsleden

Vooraf om te luisteren kwamen gemeenteraadsleden 9 december 2023 naar dorpshuis De Bongerd voor een dorpsgesprek over de aardbevingen.

Inwoners zijn bezorgd over de dorpsvernieuwing. Ze ontvangen af en toe wat informatie, maar missen een integraal plan. Er is veel behoefte aan nieuwe huurwoningen, maar de inwoners voelen gebrek aan urgentie. Een inwoner zei: "Het lijkt wel of de dorpen in de voormalige gemeente Ten Boer op de rem zijn gezet."

Ook veel genoemd: de vertraging in de versterkingsadviezen. Bij de funderingsonderzoeken ervaren de inwoners veel verschillen tussen de bureaus. Vanuit het dorp komt de roep om regie in de versterking, een integrale aanpak lijkt te ontbreken. Daarom zijn er zorgen over de leerbaarheid in het dorp tijdens de versterkingsoperatie.

De dorpsgesprekken zijn ook een voorbereiding op het raadsdebat in december over het Lokaal Plan Aanpak Versterking voor de versterkingsoperatie in 2024. Na de verhalen uit de dorpen stelden raadsleden vast dat het een ongemakkelijk debat was. Om verdere vertraging te voorkomen, stemde de raad er toch mee in. De raad eiste wel een geactualiseerd versterkingsplan dit voorjaar. Daarnaast benadrukte de raad dat inwoners goed betrokken moeten zijn bij de dorpsvernieuwing en dat interne afdelingen van de gemeente eerder betrokken moeten zijn.

Na de dorpsgesprekken heeft de gemeenteraad met de NCG gesproken. Uiteraard ging het ook over de vertraging met de versterkingsadviezen. Uiterlijk 1 juli heeft iedereen een versterkingsadvies in huis. Verder is besproken wat de NCG doet om wisselingen van bewonersbegeleiders tegen te gaan.

Uitgebreide verslagen van het dorpsgesprek en van het gesprek met de NCG kunt u vinden op gemeenteraad.groningen.nl/dorpsgesprekken.

Raadslid spreken?

Op woensdag 24 april van 10.00 tot 12.00 uur zijn er raadsleden aanwezig in De Bongerd om verder met u in gesprek te gaan. Daarnaast kunt u raadsleden altijd benaderen, bijvoorbeeld via gemeenteraad.groningen.nl.

De Woltersummer Energie Coöperatie

Het doel van WEC is om Woltersum in de toekomst energie-neutraal te maken. We willen in en rondom het dorp meer energie gaan opwekken dan dat we verbruiken. Daarvoor werken we aan een aantal projecten.

Huidige projecten

Op het erf van de familie Lalkens staat sinds 2022 een windmolen. Deze heeft nu een vol jaar gedraaid. Het is bijzonder dat wanneer de molen onverhoopt een keer stil staat, we al snel berichtjes krijgen van verontruste dorpsbewoners met de vraag hoe het komt dat onze molen stilstaat. Meestal is dit een kleine storing die eenvoudig op te lossen is.

Op een schuur van de familie Westeneng liggen 160 zonnepanelen. Deze zijn sinds oktober 2023 in gebruik. Ondanks de winter doen ze het al erg goed. Het dak ligt niet pal op het zuiden, maar op het oosten-westen. Hierdoor start de productie 's ochtends al vroeg en gaat het 's middags langer door. Zo is de stroomproductie constanter.

De molen en de zonnepanelen produceren per jaar 60.000 kWh, dus in totaal 120.000 kWh. Dit is al genoeg voor het stroomverbruik van 30 woningen! Hierdoor kunnen we ook dit jaar weer de opbrengst van de energiecertificaten uitkeren. Als u certificaathouder van de WEC bent, wordt dit bedrag binnenkort uitbetaald.

Meer projecten in de toekomst

We willen nog meer projecten starten: een tweede 'kleine' molen en nog een dak met zonnepanelen. Dit zijn we nu aan het voorbereiden, we berekenen het plan en we zijn in overleg met de eigenaren van de grond en het dak. Daarnaast gaan we bekijken of er een dorpsaccu geplaatst kan worden. Hiermee kunnen we de opgewekte stroom opslaan.

Local4Local

Op dit moment wordt er gewerkt aan de nieuwe energiewet. Een onderdeel hiervan is Local4Local. Dit houdt in dat energiegemeenschappen de eigen energievoorziening mogen organiseren. De spelregels en prijs worden dan samen bepaald. Dit kan positief zijn voor WEC, omdat we onze opgewekte stroom dan ook echt kunnen gaan leveren aan onze leden.

Klankbordgroep windenergie

Afgelopen najaar is er een bijeenkomst geweest van de klankbordgroep windenergie. We hebben afgesproken dat hele grote molens niet wenselijk zijn. Een klein park middelgrote molens is bespreekbaar. Dit moet in samenwerking met de grondeigenaren gaan en de voorkeur gaat ernaar uit om het in eigen beheer te exploiteren. Het opwekken van stroom voor eigen gebruik heeft prioriteit. Verkoop is daarnaast bespreekbaar zolang de inwoners de regie houden.

De punten uit deze bijeenkomst zijn meegenomen in gesprekken tussen de energiecoöperaties en de voormalige gemeenten Ten Boer en Lageland, Noorddijk en Meerstad. Zij stellen een gezamenlijke visie voor windenergie in het Ommeland vast. Deze visie gaan we presenteren aan de Provinciale Staten om zo werkbare regels vast te stellen. Zo wordt het mogelijk om betaalbaar duurzame energie op te wekken op een manier die goed past in ons unieke Groninger landschap.

Met een hartelijke groet,

Namens het bestuur van de WEC,
Kees Westeneng